

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/133/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201698
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521201698.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ B. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. R., t.č. S. X/XXX, 2/ K. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. R., t.č. S. X/XXX, 3/ K. M., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. R., t.č. S. X/XXX, 4/ M. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. R., t.č. S. X/XXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov, matka: M. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. R., t.č. S. X/XXX, otec: K. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. č. XX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Prešov, o návrhu matky v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. detí (ďalej len navrhovateľka) podala na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala maloleté deti dočasne zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' platením výživného pre mal. B. a K. po 70 eur mesačne a pre mal. K. a M. po 50 eur mesačne. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že manžel sa k nej hrubo správa, preto dňa 15.12.2021 utiekla zo spoločnej domácnosti. Už v minulosti sa jej druh k nej hrubo správal, niekoľkokrát už chcela odísť, ale vždy sa nechala prehovoriť. Po tom ako od druhu - otca maloletých detí utiekla podala na neho trestné oznámenie, na základe čoho ho zadržala polícia. Dočasne jej ponúkla pomoc matka, môže bývať v Plavči, kým si nevyrieši svoju bytovú situáciu. Ona poberá rodičovský príspevok 275,90 eur a rodinné prídavky v sume 102 eur. K návrhu pripojila rodné listy detí.

2. Uznesením sp. zn. 2P/133/2021 zo dňa 17.12.2021 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Lustráciou v súdnych spisoch súd zistil, že vo veci mal. detí aktuálne nie sú vedené žiadne konania. Posledné konanie bolo vedené pod sp. zn. 4P/26/2018 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa mal súd preukázané, že dňa 15.12.2021 sa na úrad dostavila matka maloletých detí a oznámila, že jej druh a otec mal. detí - K. D. na nej pácha fyzické, psychické a sexuálne násilie. Matke mal. detí bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a bola poučená, že túto skutočnosť je potrebné oznámiť orgánom činným v trestnom konaní čo matka nakoniec aj urobila. Následne na to bol otec maloletých detí zadržaný a ponechaný v cele predbežného zadržania a dňa 18.12.2021 Okresný súd Stará Ľubovňa v super rýchлом konaní rozhodol o jeho väzobnom stíhaní. Úrad vykonal na nasledujúci deň sociálne šetrenie v domácnosti sestry pani M., kde sa matka s maloletými deťmi po odchode so spoločnej domácnosti zdržiavali a to z dôvodu, že sa báli vrátiť do obce Hniezdne. Matka počas sociálneho šetrenia uviedla, že tam sa už

vrátiť nemôže nakoľko bývali v rodičovskom dome jej druha. Pani M. ďalej uviedla, že na nejaký čas sa s deťmi nasťahuje ku svojej matke, do obce Plaveč, ale je to podľa jej slov len dočasné riešenie. Stará matka mal. detí - pani M. bola v čase návštevy takisto prítomná a vyjadrila sa, že svojej dcére a vnúčatám pomôže, ale u nej môžu bývať len dočasne, kým si nenájdu nejaké náhradné bývanie. Stará matka uviedla, že sa samozrejme budú snažiť za pomoci širšej rodiny riešiť bytovú otázku, ale obe požiadali s týmto problémom o pomoc aj tunajší úrad. Za účelom pomoci boli tunajším úradom kontaktované niekoľké zariadenia núdzového bývania a zaslané žiadosti a t.č. čakáme na ich vyjadrenia. Matka maloletých detí aktuálne nikde nepracuje, poberá pandemický rodičovský príspevok vo výške 275,90€ a prídavky na detí v sume 102€, finančne jej pomáha aj jej rodina. Aktuálne matka býva v domácnosti svojej matky a jej druha. Rodinný dom je vo vlastníctve druha starej matky pána A. H., ktorý pozostáva z kuchyne, spálne, obývačky a sociálneho zariadenia. Matka s mal. deťmi má v domácnosti starej matky svoj priestor, domácnosť je kompletne zariadená funkčným nábytkom a hygiena domácnosti je veľmi dobrej úrovni. Doposiaľ nebolo zistené zanedbávanie starostlivosti o mal. detí, škola a ani ošetrojúca lekárka neavizujú nedostatky v starostlivosti o maloleté detí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa prešetril aktuálnu situáciu na strane maloletých detí a zistil, že potreby maloletých detí sú dostatočne uspokojované a to aj napriek tomu, že sa matka s mal. deťmi ocitla v nepriaznivej situácii. Matka maloletých detí sa za pomoci rodiny a za pomoci úradu snaží vzniknutú situáciu riešiť. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník navrhol podanému návrhu na zverenie maloletých detí a určení výživného zo strany otca mal. detí K. D. v plnom rozsahu vyhovieť, nakoľko tento je v najlepšom záujme týchto detí.

5. Súd zistil, že v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 8Tp/34/2021 bol otec mal. detí, K. D. dňa 18.12.2021 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Voči uzneseniu o vzatí do väzby otec detí zahlásil sťažnosť.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 329 ods. 3 C.s.p. ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

13. Podľa § 330 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 367 ods. 1 Cc.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

18. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

19. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

24. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov.

25. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

26. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. Z citovaných zákonných ustanovení možno jednoznačne vyvodit', že

právna úprava ohľadom rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, vyžaduje aj hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, resp. podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia.

27. V danej veci súd nezistil potrebu neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, t.j. potrebu neodkladného zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti ich matky, navrhovateľky ani neodkladnú potrebu určenia výživného zo strany otca maloletých detí. Navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne dôvody, na základe ktorých sa domáha práve nariadenia neodkladného opatrenia. Nezdôvodnila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Uviedla len, že opustila domácnosť druhu, ktorý bol na základe jej trestného oznámenia zadržaný. Za daného stavu súd nevidí potrebu rozhodnúť vo veci neodkladným opatrením, keď nie je osvedčená bezprostredná ujma hroziaca maloletým deťom B., K., K. a M. a potreba okamžitého zásahu súdu. Ako to vyplýva zo samotného návrhu, ale aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, maloleté detí sú v osobnej starostlivosti navrhovateľky, teda matka má maloleté detí vo faktickej starostlivosti, zabezpečuje im celodennú starostlivosť, nie je osvedčené, aby sa deti ocitli v situácii ohrozujúcej ich zdravý vývoj. Taktiež ani z návrhu ani zo správy úradu práce nevyplýva, aby otec doposiaľ na výživu detí neprispieval.

28. Keďže s poukazom na vyššie uvedené nie je osvedčená danosť práva a potreba bezprostrednej úpravy pomerov v časti zverenie detí a ani v časti určenia výživného, navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu maloletým deťom, odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, podľa návrhu navrhovateľky. Súd na základe uvedeného konštatuje, že nie je možné vyhovieť návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa maloleté detí zverili do jej dočasnej osobnej starostlivosti, a otec detí by bol zaviazaný platením výživného, preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

29. Keďže rodičia prestali viesť spoločnú domácnosť, navrhovateľka môže podať návrh vo veci samej (nie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) t.j. návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na zverenie maloletých detí do starostlivosti niektorému z rodičov a na určenie výživného zo strany druhého rodiča.

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).